

Predgovor

Kao odgovor na globalnu finansijsku krizu 1998. godine, nekoliko je međunarodnih organizacija, uključujući i Svetsku banku i Međunarodni monetarni fond, pokrenulo zajedničku inicijativu za jačanje svetske finansijske arhitekture i traženje dugoročnih rešenja za otklanjanje nedovoljne transparentnosti finansijskih informacija. Taj je napor bio podržan jasnom podrškom rada Odbora za međunarodne računovodstvene standarde (IASB). Jedan od rezultata je bio ubrzavanje približavanja računovodstvenih standarda – posebno Međunarodnih standarda finansijskog izveštavanja (MSFI) koje je donosio IASB, kao i Standarda finansijskog računovodstva (FAS) koje je donosio Odbor za standarde finansijskog računovodstva (FASB) u Sjedinjenim Američkim Državama. Ne iznenađuje da su ti napori prema približavanju proizveli brojne revizije računovodstvenih standarda od strane oba Odbora. Za računovođe, finansijske analitičare i druge stručnjake već postoji brojna tehnička literatura koja detaljno razjašnjava pozadinu i nameravanu primenu tih revizija. No do sada je nedostajala konsolidovana i pojednostavljena literatura.

Ovaj rad namerava popuniti tu prazninu. Svako poglavlje ukratko objašnjava i opisuje novi ili revidirani MSFI, problem ili probleme koje obrađuje, ključne koncepte, odgovarajući računovodstveni postupak i odgovarajuće zahteve za prezentaciju i objavljivanje. Tekst takođe obrađuje finansijsku analizu i problematiku tumačenja kako bi što bolje pokazao moguće učinke računovodstvenih standarda na poslovne odluke. Jednostavni primeri u većini poglavlja pomažu daljem razjašnjenju sadržaja. Nadamo se da ovaj pristup, osim što predstavlja pomoć praktičarima, može pomoći onima koji nisu računovodstveni stručnjaci prilikom poslovnog odlučivanja koje zavisi od novih propisa. Knjiga bi, takođe, trebala pomoći nacionalnim zakonodavcima prilikom poređenja MSFI sa specifičnostima svojih zemalja, te ih na taj način ohrabriti da i oni prihvate ove međunarodno prihvaćene standarde.

*Kenneth G. Lay, CFA
Zamenik direktora trezora
Svetska banka
Washington, D.C.
Avgust 2004.*

Uvod

Ovaj tekst, utemeljen na dve prethodne publikacije koje su prevedene na sedam jezika, važan je doprinos širenju svesti i razumevanja Međunarodnih standarda finansijskog izveštavanja (dalje: MSFI) širom sveta, s razumljivim sažecima svakog Standarda i primerima koji pokazuju računovodstvene postupke i zahteve objavljivanja.

KOME JE KNJIGA NAMENJENA

Svesno smo se usredsredili na potrebe izvršnih direktora i finansijskih analitičara u privatnom i javnom sektoru koji možda nemaju velika predznanja iz računovodstva. Ova publikacija ukratko opisuje svaki MSFI i MRS tako da menadžeri i analitičari mogu brzo dobiti opšta i osnovna saznanja o ključnim problemima. Takođe, svesno smo odlučili izbaciti detaljnu raspravu o određenim temama u cilju zadržavanja opšteg cilja pružanja korisnog alata menadžerima i finansijskim analitičarima.

Osim kratkih zaključaka, većina poglavlja sadrže jednostavni primer iz prakse koji naglašava praktičnu primenu određenih ključnih koncepata određenog Standarda. Čitaoci bez tehničkog računovodstvenog predznanja, uz pomoć ove knjige, mogu sudelovati u raspravama koje se odnose na prikladnost ili primenu određenog Standarda u nekoj situaciji. Čitaoci, takođe, mogu procenjivati učinke - efekte koje će primena principa pojedinih računovodstvenih standarda imati na finansijske rezultate i položaj dela ili celog preduzeća.

STRUKTURA PUBLIKACIJE

Svako poglavlje ima jedinstvenu strukturu sadržaja koja omogućava razjašnjenje svakog Standarda.

1. **Predmet** je podnaslov koji identifikuje glavne ciljeve i ključne probleme standarda.
2. **Delokrug standarda** utvrđuje specifične transakcije i događaje na koje se pojedini Standard može odnositi. Na određenim nivoima, usklađenost sa zahtevima standarda je ograničena na određenu grupu preduzeća.
3. **Ključni koncepti** razjašnjavaju primenu i obuhvat osnovnih koncepata i definicija.
4. **Računovodstveni postupak** navodi specifične računovodstvene principe i merila, osnovice, konvencije, pravila i prakse koje preduzeća treba da prihvate radi usklađenosti s određenim standardom. Priznavanje (početno knjiženje) i merenje (naknadno vrednovanje) posebno se obrađuju gdje je to prikladno.

5. **Prezentacija i objavljivanje** opisuje način na koji finansijske i nefinansijske stavke - pozicije trebaju biti prezentirane u finansijskim izveštajima, kao i aspekte koji trebaju biti objavljeni u tim finansijskim izveštajima – vodeći računa o potrebama različitih korisnika. Korisnici finansijskih izveštaja su ulagači - investitori, zaposleni, majmodavci, dobavljači i poverioci, vlade, poresne i zakonodavne vlasti, kao i javnost.
6. **Finansijska analiza i tumačenje** razmatraju stavke koje su zanimljive finansijskim analitičarima, u poglavljima gdje je takvo razmatranje prikladno. Treba naglasiti da niti jedna od takvih rasprava nije kritika MSFI. Gde su naglašene analitičke komponente i praksa, treba upozoriti čitaoce na preostale izazove preklapanja međunarodne računovodstvene prakse i jasne primene MSFI.
7. **Primeri** se nalaze na kraju većine poglavlja. Ovi primeri imaju za cilj dodatno ilustrovati koncepte sadržane u svakom pojedinom MSFI ili MRS-u.

Autor se nada da će menadžerima iz zemalja članica Svetske banke ovaj oblik biti koristan u cilju definisanja računovodstvene terminologije, posebno u slučajevima kad se neki izrazi još uvek tek opisno prevode. Stoga je svaka povratna informacija dobro došla.

OBUHVAĆENI SADRŽAJ

Svi računovodstveni Standardi koje je izdao Odbor za međunarodne računovodstvene standarde (IASB) do 31. maja 2004. godine uključeni su u publikaciju. Tekstovi odbora predstavljaju konačnu nadležnost – ova publikacija je njihov sažetak.